

Brief¹ aan mijn achterkleinkinderen, te lezen in 2118

Jean-Pascal van Ypersele (UCLouvain)

Voormalig IPCC Vice-voorzitter (@JPvanYpersele op Twitter)

Co-auteur van "In het oog van de klimaatstorm" (EPO, 2018)

Lieve achterkleinkinderen,

Op het moment dat ik deze brief schrijf weet ik niet hoe het met de wereld zal gaan rond jullie. Hoewel ik reeds 40 jaar werk rond de toekomst van het klimaat kan ik niet weten welke keuzes in de volgende jaren gemaakt zullen worden. Maar het zijn wel deze keuzes die in grote mate jullie levenskwaliteit zullen bepalen in het jaar 2118.

Vandaag de dag ben ik bang dat de mensheid niet snel genoeg beseft in welke impasse wij beland zijn. Op het moment dat ik jullie schrijf zijn een groot aantal mensen de wegen aan het blokkeren omdat ze een klein beetje meer moeten betalen voor de vervuilende vloeistof die ze in hun oude motoren willen blijven verbranden.

Ik heb begrip voor hun opstand, die ook mede veroorzaakt is door onrechtvaardigheden, en het gebrek aan afdoende alternatieven (openbaar vervoer, fietspaden ...) Maar het is triest en absurd dat de aanleiding voor deze opstand nu net de prijs van aardolie is, want het gebruik van deze brandstof, maar ook die van steenkool en aardgas, heeft het klimaat ontregeld en doodt elk jaar (door de luchtvervuiling) een half miljoen mensen, alleen al in Europa. Mijn collegas klimatologen en ik zijn nochtans voortdurend bezig de alarmbel te luiden en uit te leggen dat we dringend moeten stoppen met het gebruiken van deze gevaarlijke stoffen.

Te weinig wordt er naar ons geluisterd, te weinig wordt er gehandeld. Maar door de atmosfeer te blijven gebruiken als CO₂ vuilnisbak, waarmee we de isolerende deken rond de aarde steeds dikker maken, zagen we wel de enige tak door waarop we kunnen zitten in het zonnestelsel. Velen houden nog vast aan oude gewoontes, hun oude technologieën en hun treurige filosofieën: "na mij mag de zondvloed komen, als ik het maar goed heb."

Ik hoop dat dit zal veranderen, en snel. Ik weet dat het mogelijk is. Want er zijn ook mensen, en ze zijn met veel, die in het hart geraakt zijn door de ernst van de situatie, en die volkomen begrepen hebben dat er dringend gehandeld moet worden. Ze zijn begonnen met de strijd om een samenleving te bouwen, en een model voor economische ontwikkeling die werkelijk "duurzaam" is. Dit betekent respect voor alle mensen, en respect voor de natuurlijke cycli en ecosystemen die de leefbaarheid van onze aarde verzekeren.

Ik zie deze mensen die besloten hebben hun manier van leven te veranderen, of de manier waarop hun onderneming werkt, en om een stem uit te brengen denkend aan de gevolgen van hun keuze voor de toekomst van ... hun achterkleinkinderen, inderdaad. Als deze mensen hun strijd winnen tegen de korte termijnwinst en tegen de onrechtvaardigheid (die twee gaan hand in hand), dan zal het leven goed zijn voor jullie in 2118, mijn lieve achterkleinkinderen.

Op dit moment moet ik bekennen dat de tranen mij in de ogen staan, want ik kan er niet zeker van zijn dat deze inspanningen en deze veranderingen snel genoeg zullen komen, en grootschalig genoeg zullen zijn om de klimaatcrash, en het verdwijnen van vele dier- en plantensoorten te vermijden.

Binnen enkele dagen zal ik niettemin met de trein naar de COP24 vertrekken, naar de klimaatconferentie in Polen om het gevecht voort te zetten en de situatie te doen keren. Met jullie in gedachten.

Ik vraag jullie één ding: denken jullie ook aan de gevolgen van jullie keuzes van vandaag voor jullie achterkleinkinderen en alle kinderen van de wereld van 2218.

¹ In het Frans gepubliceerd in *Le Soir* (België) op 1st december 2018, juist vóór COP24 over klimaat, vriendelijk vertaald door Brigitte Van Gerven (@BrigitteVanGerv op Twitter). Versies van deze brief in het Nederlands, Engels en Frans zijn beschikbaar op www.climate.be/vanyp (onder "conferences", kijk naar 1 december 2018).